

ΤΟΥΡΚΟΙ—ΜΑΥΡΟΔΗΜΟΣ

ΛΑΡΙΣΣΑ, 17 Αύγουστου 1882.

Τὸν ἤτυχον καὶ μονότονον βίον μας ἐτάραξαν αἰφνης τὸ ἐσπέρας τῆς Κυριακῆς θόρυβος στρατιωτῶν ἐτοιμαζομένων πρὸς ἀναχώρησιν, κροταλισμοὶ ἀπὸ ρυτῆρος καλπαζόντων ἰππέων, ταχῆα συγκέντρωσις τοῦ ἐνταῦθα στρατοῦ, οἱ πάντες δὲ ἐκθαμβοὶ καὶ ἀνήσυχοι διερωτώμεθα περὶ τῶν αἰτίων τῆς τοιαύτης ἐκτάκτου στρατιωτικῆς κινήσεως, τὴν δὲ περιέργειαν καὶ ἀγωνίαν ἡμῶν ἐπηύξησεν ἡ εἰδησις ὅτι παρὰ τὴν μεθόριον γραμμὴν Μουσταφᾶ πασσᾶς καὶ Μαυροδῆμος πολεμοῦσι.

Ἡ εἰδησις αὕτη, ὡς εἰκός, διέκοψεν ἀποτόμως τὰς περὶ τῶν ἐν Αἰγύπτῳ συμβαινόντων συζητήσεις τῶν φιλοπραγμόνων, στρέψασα τὴν πρόσοχὴν αὐτῶν πρὸς τὰ ἐν τοῖς μεθορίοις συμβαινόντα, ὧν ἀκριβῆ περιγραφὴν σπεύδω νὰ σᾶς μεταδώσω γνωρίζων καλῶς ἐκ πείρας, ὅτι τοιαῦται εἰδησεις ἐν Ἀθήναις ἀναπλάσσονται καὶ παριστῶνται κατὰ τὸ γόνιμον τῆς ἐκάστου φαντασίας.

Πρὸ μηνὸς περίπου, ὡς γνωρίζετε, ὁ ἡμέτερος παρὰ τὰ σύνορα στρατὸς διετάχθη νὰ καταλάβῃ τὰς παρὰ τὸ Καραλή-Δερβὲν στρατιωτικὰς θέσεις Ζορμπᾶν καὶ Βίργλαν, δεσποζούσας τῆς θέσεως Καραλή-Ταμποῦρ ἣν κατέχουσιν οἱ Τούρκοι καὶ ἀπὸ τῶν ὁποίων ἠδύναντο οἱ ἡμέτεροι νὰ καθορῶσι τὰς κινήσεις τοῦ ἀντικρου ἐστρατοπεδευμένου τουρκικοῦ στρατοῦ. Τὴν κατάληψιν τῶν σταθμῶν τούτων, ὧν τὴν κυριότητα ἀντιποιοῦνται, μετὰ δυσαρρεσκείας εἶδον οἱ Τούρκοι, καὶ δὴ συγκεντροῦσι στρατόν, τὴν δὲ πρωίαν τῆς Κυριακῆς τοῦρκος ταγματάρχης ἐπὶ κεφαλῆς 200 στρατιωτῶν προσέρχεται πρὸς τὸν ἀποσπασματάρχην ὑπολοχαγὸν τοῦ πεζικοῦ Ἑπταμ. Μαυροδῆμον, καὶ αἰτεῖ παρ' αὐτοῦ τὴν ἐκκένωσιν τῶν σταθμῶν καὶ τὴν ἄμεσον ἀποχώρησιν τῶν στρατιωτῶν μας, ἐνῶ προηγουμένως περικυκλώσαντες σταθμὸν τινα συλλαμβάνουσιν, αἰφνιδίως ἐπιπεσόντες, ἕνα δεκανέα τῶν εὐζῶνων μετὰ ἑπτὰ στρατιωτῶν. Εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην εὐτόλμως ἀπαντᾷ ὁ γενναῖος Μαυροδῆμος ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν θέσιν τοῦ ἀνευ ἀνωτέρας διαταγῆς. Βαρῶς ἤχησεν εἰς τὰ ὦτα τοῦ τούρκου ταγματάρχου ἡ ἀξιοπρεπὴς αὕτη ἀπάντησις τοῦ ἡμετέρου ἀξιωματικοῦ, ἐφ' ἣ μαινεται, ἄρχεται δὲ ὑβρίζων τὸν Μαυροδῆμον καὶ ἀπειλῶν αὐτὸν ὅτι θέλει καταλάβει τὰς θέσεις μὲ τὸ σπαθὶ τοῦ. Τὸ θρασὺ στόμα τοῦ τούρκου ἐφίμωσεν ἀμέσως ἐρεθισθεὶς ὁ Μαυροδῆμος διὰ δύο χαστουκῶν ἑλληνικῆς κατασκευῆς. Φεύγει ὁ τούρκος μένεα πνέων καὶ διατάσσει πάραυτα τὴν κατάληψιν, τῆς θέσεως ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν τοῦ ὧν τὴν ὀρμὴν ἀναχαιτίζει ζωηρὸς πυροβολισμὸς τῶν τριᾶκονταπέντε ὑπὸ τὸν Μαυροδῆμον εἰς ἀκροβολισμὸν ταχθέντων εὐζῶνων. Ἐπωφεληθέντες τῆς στιγμῆς πέντε ἐκ τῶν συλληφθέντων εὐζῶνων ἐκφεύγουσι τῶν χειρῶν τῶν τούρκων, καὶ συντάσσονται τοῖς ἡμέτεροις, παρέμειναν δὲ ὁ δεκανεὺς μετὰ 2 στρατιωτῶν, ὧν ἡ τύχη ἀγνοεῖται μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης.

Πεισματώδης τότε ἀρχεται πάλη μεταξὺ 35 ὠκυπόδων, λεοντοκάρδων εὐζῶνων καὶ 250 τούρκων, διαρκέσασα ἀπὸ τῆς 6 πρωϊνῆς ὥρας μέχρι τῆς 1 μ.μ. Ἐν τῷ μεταξὺ ἀκούσαντες τοὺς πυροβολισμοὺς σπεύδοντες πρὸς

βοήθειαν μὲν τῶν τούρκων ὁ Μουσταφᾶ πασσᾶς μετὰ 400 στρατιωτῶν, πρὸς ἐνίσχυσιν δὲ τῶν ἡμετέρων 100 εὐζῶνοι ἐκ τῶν πλησίον στρατιωτικῶν σταθμῶν. Ζωηρὸν καὶ φονικὸν ἐξακολουθεῖ τὸ πῦρ τῶν στρατιωτῶν μας δι' ἀπαρδειγματίστου ἀνδρείας ὑπερασπιζομένων τὰς θέσεις τῶν, ὅτε περὶ τὴν 11ην ὥραν ἠναγκάσθησαν νὰ ὀχυρωθῶσιν εἰς Ζορμπᾶ μὴ δυνάμενοι ἐν ἀνοικτῷ πεδίῳ νὰ μάχωνται ἀνευ σπουδαίων ζημιῶν πρὸς τετραπλασίαν δύναμιν. Προχωροῦσιν ὀλίγον οἱ Τούρκοι, μάχονται μανιωδῶς ἕνα καταλάβωσι τὸν Ζορμπᾶν, ἀλλ' ἀπελπισθέντες καὶ ἀποκαμόντες παύουσι τὸ πῦρ, τοῦθ' ὅπερ ἐπραξάν καὶ οἱ ἡμέτεροι περὶ τὴν 1ην μ.μ. ὥραν ἤρξατο δὲ τότε ἐκατέρωθεν ἡ ἀνάγκωσις τοῦ καταλόγου. Ἐκ τῶν τούρκων λείποσι πλέον τῶν 60 φονευμένοι καὶ πληγωμένοι, 20 δὲ ἠχμαλωτισμένοι, ἐκ δὲ τῶν ἡμετέρων δύο φονευμένοι, οἱ ἀνθυπασπιστὰι τοῦ πεζικοῦ Μανουσέπουλος καὶ Κουβαρᾶς καὶ 5 εὐζῶνοι πληγωμένοι, εἰς δεκανεὺς καὶ δύο στρατιῶται ἠχμαλωτισμένοι.

Τοιοῦτον ἦτο τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀπροσδεκῆτος ταύτης μάχης, τοῦ ἥρωος τῆς ὁποίας Μαυροδῆμου τὴν ἀνδρείαν ἐγὼ μὲν δὲν περιγράφω, σεῖς δὲ δύνασθε νὰ τὴν φαντασθῆτε, ὄντες βέβαιοι ὅτι, ὅπωςδὴποτε ἡ φαντασία ὑμῶν ἤθελε τὴν παραστήσει, οὐδέποτε δύναται νὰ ἐξέλθῃ τῶν ὀρίων τῆς πραγματικότητος. Γνωστοποιῶ δ' ὑμῖν μόνον ὅτι τὸ παράσημον, ὅπερ οὗτος φέρει τὸ ἔλαβεν ἐν τλεστῇ καὶ παρατάξει τῶν ἐν Ἀθήναις ταγματῶν ἐπιλοχίας ὧν πληγωθεὶς ἐν συμπλοκῇ πρὸς ληστὰς. Ἐκτοτε δὲ διετέλει ἄγρυπνος φύλαξ τῆς παλαιᾶς ὀροθετικῆς γραμμῆς ἐν ἣ πολλὰκις συνεκρούσθη μετὰ ληστῶν καὶ τούρκων, ἤδη δὲ τῆς νέας, ἐν ἣ πάλιν προφανῶς δεικνύνται τὰ προτερήματα τοῦ ἀξιωματικοῦ τούτου. Ἐννοεῖτε βεβαίως ὅτι αὕτη οὐδὲως δύναται νὰ μειώσῃ τὴν τῶν λοιπῶν ἀξιωματικῶν καὶ ὀπλιτῶν.

Ἡ περὶ τῶν συμβάντων τούτων εἰδησις καταφθᾶσα ἐνταῦθα τὸ ἐσπέρας τῆς Κυριακῆς διέλυσε τοὺς ρεμβασμοὺς ὄλων. Ὁ ἀρχηγὸς ὑποστράτηγος Δ. Γρίβας τηλεγραφῆσας ταῦτα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν διατάσσει ἀμέσως τὸν συνταγματάρχην ὑπαρχηγὸν Δ. Τσίρον ν' ἀναχωρήσῃ αὐθωρεὶ μετὰ 60 εὐζῶνων διὰ Ζορμπᾶ, προσκαλοῦνται τηλεγραφικῶς πανταχόθεν τάγματα, καθ' ὅλην δὲ τὴν νύκτα τῆς Κυριακῆς ἀνεχώρησαν ἐντεῦθεν πλεῖστα ἀμάξια καὶ φορτηγὰ ζῶα κομίζοντα ἄρτον, πολεμφοδία καὶ λοιπὰ ὑλικά τοῦ πολέμου. Ἀναχωρεῖ ἐνταυτῷ ὁ λόγος τοῦ μηχανικοῦ ὑπὸ τὸν λοχαγὸν κ. Ἰωάννην Τζαβέλλαν, ἡ ὀρεινὴ πυροβολαρχία ὑπὸ τὸν λοχαγὸν κ. Κ. Κατσιφῶν, ὁ ὑπίατρος κ. Χαρίδημος Βασιλείου μετὰ χειρουργικῶν ἐργαλείων, θηκῶν καὶ λοιπῶν ἀναγκαίων. Μετὰ 14 ὥρον ἀδιάκοπον πορείαν, τὸ πλεῖστον ἐπὶ ἀνωμάλου καὶ πετρώδους ἐδάφους κατέφθασαν τὴν νύκτα τῆς Δευτέρας πρὸς τὴν Τρίτην εἰς Ζορμπᾶ, ὅπου ἦτο καὶ ὁ συνταγματάρχης Δ. Τσίρος.

Καθ' ὅλην τὴν νύκτα τῆς Κυριακῆς μέχρι τῆς πρωΐας τῆς Τρίτης τὰ ἀντιμαχόμενα μέρη ἀπέιχον πάσης συμπλοκῆς δι' ἀραιῶν κάποτε πυροβολισμῶν δηλοῦντα τὴν πρὸς ἐπανάληψιν τῆς μάχης πρόθεσίν των. Κατὰ τὸ δίκστημα τοῦτο οἱ μὲν Τούρκοι συνεκέντρωσαν δυνάμεις ἄνω τῶν 1400 ἀνδρῶν, οἱ δὲ ἡμέτεροι περὶ τοὺς 500, ἐν οἷς καὶ ὁ ἐπίσκοπος Πλαταμῶνος μετὰ 80 πολιτῶν. Τὴν πρωίαν τῆς Τρίτης ὁ τολμηρὸς συνταγματάρχης Δ. Τσίρος προσεκάλεσε τὸν Πασᾶ τῶν Τούρκων νὰ ὀχωρήσῃ καταλιμπάνων ἄς κατεῖχε θέσεις, τούτου δ' ἀρνήθεις διέταξε τὴν ἐναρξιν τοῦ πυρός. Ἀπὸ τῆς 7 πρωϊνῆς ὥρας

μέχρι τῆς μεσημβρίας ἀδιόκοπα τὰ πυροβόλα καὶ τὰ ὄπλα ἐξερεύγοντο πῦρ, ἀναγκάσαντα τοὺς Τούρκους νὰ ἐγκαταλείψωσι τὰς θέσεις των, ὑποχώρησαντες εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν συνόρων ἐντὸς βολῆς κανονίου καὶ ἀφήσαντας ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ὑπὲρ τοῦ 200 νεκροῦς, ἐν οἷς καὶ ἓνα ἀντισυνταγματάρχην. Ὁ δὲ ἀνθυπασπιστὴς τοῦ πεζικοῦ Κρίπας ἔπεσε κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην θύμα τῆς ἥρωϊκῆς του ἀνδρείας. Ἀπὸ τῆς μεσημβρίας τῆς χθὲς οὐδὲν ἕτερον ἐγένετο, πέμπονται δὲ ἀδιόκοπως ἐπικουραὶ ἐξ εὐζωνικῶν ταγματῶν, πολεμοφόδια καὶ λοιπὰ χρειώδη, ἀναμένομεν δ' ἀνυπομόνωσ τὸ τέλος τῆς ἀρξαμένης ταύτης πάλης, οὐδὲν βέβαιον δυνάμενοι νὰ προμαντεύσωμεν, μὴ ἀποκρύπτοντες ὁμῶς, ὅτι οἱ Τούρκοι δύνανται νὰ συγκεντρώσωσι πλέον τῶν 5000 ἀνδρῶν.

Ἐπιθυμεῖτε ἤδη νὰ σὰς εἴπω καὶ τὴν ὑπὸ πάντων προφερομένην φράσιν; Αὕτη εἶναι, **ἡμέλεια τῆς Κουβερνήσεως**· ἐνῶ οἱ Τούρκοι ὅπισθεν τῶν συνόρων ἔχουσι χιλιάδας στρατοῦ, ἡμεῖς ἄπαν μὲν τὸ Πυροβολικὸν φυλάττομεν εἰς Ἀθήνας ἐκτὸς 1 πυροβολαρχίας ὀρεινῆς καὶ 1 πεδινῆς, αἵτινες εἰσὶν ἐνταῦθα δι' ὅλην τὴν Θεσσαλίαν, πέμπομεν τὸ ἵππικὸν εἰς Ἄργος ἵνα εὐχαριστηθῶσιν οἱ βουλευταὶ, μετασταθμεύομεν δὲ τὸ ἐν Λαμίας τάγμα εἰς Σπάρτην, ἀφίνομεν δὲ τὴν ὀροθετικὴν γραμμὴν νὰ φυλάσσωσιν ὀλίγοι στρατιῶται μὴ συλλογιζόμενοι ὅτι, ὅπως αὕτη ἐχαράχθη, δύνανται οἱ Τούρκοι ἐντὸς 3 ὥρῶν νὰ καταλάβωσι τὴν Λάρισσαν. Ἄλλ' ἔχομεν νὰ κάμωμεν μὲ **Τούρκους** καὶ ἴσως τοῦτο μὰς παρηγορεῖ.

Θέλω ἐπιστέλλει ὑμῖν, μὲ ὅλην τὴν διαταχθεῖσαν ἐχρημυθίαν, ἀκριβῆ περιγραφὴν παντὸς γενησομένου.

Πηνελόπος.

ΕΚ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

(Συνέχεια προηγ. φύλλου.)

Τοῦ δείπνου μου περατωθέντος, ἐζήτησα ποτήριον ζύθου, ἤναψα σιγαρέττον, καὶ προσεπάθουν νὰ σπουδάσω τὴν φυσιογνωμίαν τῆς αἰθούσης.

Μεταξὺ τοῦ πλήθους τῶν θαμῶνων, εἴλκυσε τὴν προσοχὴν μου νεῆνις, ἴσως 18ετής, ἥτις μετὰ τριῶν ἄλλων ἀτόμων ἐκαθητο πρό τινος τραπέζης· ὡς κατόπιν ἠδυνήθη νὰ πληροφορηθῶ, τὰ τρία ἄτομα ἦσαν ὁ πατήρ, ἡ μήτηρ καὶ ὁ ἀδελφὸς τῆς κόρης.

Εἶναι ἀληθές ὅτι δὲν ἦτο ὠραία, τοῦλάχιστον ὑπὸ τὴν πλαστικὴν σημασίαν τῆς λέξεως, διότι οὔτε ρῖνα εἶχεν ἑλληνικὴν, οὔτε τὸ εὐσαρκον ἐκεῖνο καὶ εὐμελὲς ὅπερ τοσοῦτον κλασσικὸν κατέστησεν ἡ Ἐνετικὴ Σχολή· καὶ ὁμῶς μόλις ἰδὼν αὐτὴν δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ ἀναφωνήσω· «ὦ! Τί νόστιμο κορίτσι!»

Ἦτο μᾶλλον τύπος καλλονῆς τοῦ Βορρᾶ· λεπτοφυῆς χωρὶς νὰ ἦναι ἰσχνή· εἶχεν ὠραῖον ἀνάστημα, χωρὶς νὰ ἦναι ὑψηλή. Οἱ βαθεῖς γλαυκοὶ ὀφθαλμοὶ τῆς δὲν ἐβαλλον τοὺς ἐπινηθῆρας ἐκείνους, τοὺς συνταράσσοντας τὴν ἰσοροπίαν τῶν νεύρων, καὶ ἐμβάλλοντας εἰς πειρασμὸν τὰς αἰσθήσεις. Τοῦναντίον προσέβλεπε πάντοτε τόσον μελιχρῶς, καὶ ὁμῶς ἀνευ φιλαρεσκείας ἢ ἐπιπλάστου αἰδοῦς· τὸ γλυκὺ βλέμμα τῆς ἦτο τόσον εἰλικρινές, ὥστε ἐνέπνεε πέραντα ἐμπιστοσύνην.

Θὰ ὁμολογήσητε καὶ σεῖς ὅτι πάντοτε εἶνε εὐχάριστον τὸ φαινόμενον γυναικείων ὀφθαλμῶν ἀνευ ὀπισθοβουλίας· ἐγὼ τοῦλάχιστον ἐπὶ τῇ θεᾷ τοιούτων ὀφθαλμῶν διατίθεμαι πάντοτε εὐαρέστως.

Ἡ ἀφθονος ξανθὴ κόμη τῆς προσηλοῦτο λίαν μετριοφρόνως διὰ καρφίδος ὀπισθεν παρὰ τὸν τράχηλον, μειδιάμα δὲ διαρκὲς σχεδὸν ἀόρατον πλήρες παιδικῆς ἀπλότητος διέστελλε τὰ ρόδινα χεῖλη. Τὸ σύνολον τέλος ἀπέπνεε τοσαύτην ἡρεμίαν καὶ χάριν, ὥστε δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστεῖλω καὶ δευτέραν ἀναφώνησιν: «Τί ὠραῖο κορίτσι!»

Μετὰ τινὰς στιγμὰς, μοὶ παρέστη ὡς ἐξῆς ἡ εὐκαιρία νὰ τὴν γνωρίσω καὶ ἐκ τοῦ πλησίον.

Περὶ τὴν 10τὴν ὥραν, εἶχε τελειώσει ἡ συναυλία, ἡ δὲ ὀρχήστρα μετέβη εἰς παρακειμένην αἴθουσαν χοροῦ, ὅπου ἀνυπόμονον συνωθεῖτο τὸ πλήθος. Ἐκεῖ διακρίνω αὐτὴν ἐκ νέου εἰς τὸ ἀντίθετον ἄκρον τῆς αἰθούσης μετὰ τῆς μητρὸς τῆς.

Δὲν ἔπρεπε νὰ ἀφήσω τὴν εὐκαιρίαν νὰ παρέλθῃ ἀνωφελῶς· ἄλλως τε μὲ προσέβλεπε τόσον συγχνὰ, — ἀν θέλητε πιστεύσατέ με, — ὥστε ἐνόμισα ὅτι ἔπρεπε νὰ χορεύσω μετ' αὐτῆς μικρὸν **Walzer**. Ἄμα τῇ ἐκέψει, ὁρμῶ διὰ μέσου περιδινουμένων ζευγῶν, ὠθῶν καὶ ὠθούμενος, μετ' ἀποφασιστικότητος ἀνθρώπου, πορευομένου πρὸς βεβαίαν ἄλωτιν προμαχῶνος.

Πλὴν μόλις ἐπλησίασα, ἡ ὁρμή μου ἐμετριάσθη, ἤσθανόμην ὅτι αἰφνης τὸ θάρρος μου μ' ἐγκατέλειπε· σημειώσατε ὅτι ἐκ φύσεως δὲν εἶμαι δειλός, καὶ ὁμῶς κατὰ τὴν κρίσιμον ἐκείνην στιγμὴν ἀντὶ κατ' εὐθεῖαν νὰ προχωρήσω κατὰ τοῦ προμαχῶνος, ἐρριψα συγκεχυμένα τινὰ βλέμματα πρὸς τὸν τοῖχον, ἐκλίνα ἐπ' ἀριστερὰ καὶ ἐρρίφθην ἐπὶ παρατυχόντος καθίσματος, ἀγανακτῶν κατ' ἐμαυτοῦ καὶ ψυθυρίζων: «Ἄνεπιτήδεια!»

Εὐτυχῶς ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ἕτερος γενναιώτερος ἐμοῦ, προσεκάλεσεν αὐτὴν εἰς χορὸν, καὶ οὕτω ἀκουεῖως ἐκάλυψε τὴν ἀνανδρον ὑποχώρησίν μου. Ὅπως δὴποτε ἤμην δυσαρραστημένος διότι εἶμαι ὁ δυστυχέστερος ἀνθρώπος τοῦ κόσμου, ὁσάκις εὐρίσκουμαι εἰς σχέσεις ἐχθρικές πρὸς ἐμαυτόν. Τὸ ἐξῆς ὁμῶς γεγονὸς ἤρκεσε ἵνα διαλύσῃ καὶ τὸ μικρὸν τοῦτο νέφος.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΝΕΩΝ ΙΔΕΩΝ

Ἀναλαμβάνει ἐργασίας, περατουμένας μετὰ φιλοκαλίας καὶ ταχύτητος.

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ § ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΙΩΝ
ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ ΒΙΒΛΙΩΝ § ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ ΑΓΓΕΛΙΩΝ

καὶ παντὸς εἶδους ἐργασίας ἐκτυπούμεναι

Εἰς χιλιάδας ἀντιτύπων διὰ ταχυπιστηρίου νεωτάτου καὶ ἀρίστου ἀγγλικῆς συστήματος.